- [2021] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1020

- ਭੀਮਾ ਰਾਜੂ ਪ੍ਰਸਾਦ
- v.
    - ਰਾਜ, ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ./ਐਸ.ਪੀ.ਈ./ਏ.ਸੀ.ਯੂ.- ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ
- (2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 305)
- ਮਾਰਚ 12, 2021
    - [ਮੋਹਨ ਐਮ ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ ਅਤੇ ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ, ਜੇ.ਜੇ.]
    - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 – ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) – ਦੰਡਾਵਲੀ ਕੋਡ, 1860 – ਐਸ.ਐਸ.420, 467, 468 ਅਤੇ 471 – ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 – ਧਾਰਾ 13 (2) ਅਤੇ ਐਸ.13 (1) (ਡੀ) – ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420, 467, 468 ਅਤੇ 471 ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਐਸ 13 (1) (ਡੀ) - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ-ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ
- ਅਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 79,65,900/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ।
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਜਾਣੇ ਸਰੋਤ - ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਆਰ / ਡਬਲਯੂ ਐਸ 13 (1) (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਖਰਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ
- ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2) ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ
    - ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚੋਂ, ਉਸਨੇ 80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਸੀ - ਕਿਉਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਘਰ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ,
- ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ
    - 80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ - ਸਟੈਂਪ ਵਿਕਰੇਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸਾਲ 1992 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਲ 2001 ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1
- ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2-4 ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਝੂਠਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ
    - ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵੇਚਣਾ - ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ - ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ
- ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ
- 1020

- ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਅਤੇ 193 ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਲੋੜਾਂ
- ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 340, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ
  - ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ - ਚਾਹੇ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੋਵੇ।
  - ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਸਬੰਧ ਜੋ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
  - ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂਚ ਦਾ ਪੜਾਅ
  - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ - ਆਧਾਰਿਤ: ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕੇਗੀ, ਜੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ -
  - ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ
- ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
  - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ - ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਲਈ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰੋ, ਜੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ
  - ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ।
    - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 – ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) - ਕੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੀ ਹੈ?
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੁਰਮ
  - 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ - ਕਿਹਾ: ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ -
- "ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
  - ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ
  - ਅਤੇ ਸਚਿਦਾ ਨੰਦਾ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਭਾਵ, ਭਾਵੇਂ ਅਪਰਾਧ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਨਘੜਤ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 – ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) – ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 – ਐਸ.193 – ਕੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੜਾਅ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ" ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
    - ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧੀ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨਾ
- ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣਾ -
    - ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
- ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ - ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ "ਪੜਾਅ" ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.
    - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 – ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () - ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ - ਹੋਲਡ: ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ
- ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਤੇ ਐਸ.195 (1)(ਬੀ)() ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਐਸ.195 (1)(ਬੀ)() ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ
    - ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" - ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਜਨਤਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਬਲਕਿ "ਅਜਿਹੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- ਅੱਗੇ ਵਧਰਿਹਾ ਹੈ।
    - ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
    - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: <u>1. ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (), ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਆਮ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ</u>
- 1.1 ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਅਲੀ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 340 (1), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗਾਰਡੀਅਨ ਲੀਗਲ ਸੀ
- ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ। [ਪੈਰਾ 7] [1037--]
    - ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਹੈ

- ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਹੀ ਰੋਕਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇੜਲਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ
- ਰਿਕਾਰਡ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ

- ਕੇਸ ਜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ
  - ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: 1) ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, 2) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ
  - ਜੋ ਅਜੇ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ, 3) ਇੱਕ ਸਮੇਂ
  - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਸ ਦਾ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ "ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗਠਜੋੜ" ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਚਿਦਾਨੰਦ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਰਤੋਂ ਹੈ
- 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਵੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਨਾਹੀ
  - 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਬਣਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।
  - ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ। [ਪਾਰਸ 7 ਅਤੇ 8] [1040--]
  - ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

- ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਭਾਈ ਧਾਰਾ 192 (ਬੀ) ਅਤੇ 192 (ਸੀ) 'ਤੇ
  - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 ("1898 ਕੋਡ") ਜੋ ਕਿ
  - ਮੌਜੂਦਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 192 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਤੇ (2) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 192 (ਬੀ) (ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਇਕ ਹੈ।
- ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ "ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗਠਜੋੜ"। [ਪੈਰਾ 8] [1045--]
- <u>ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ "ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ।</u>
  - ਸ਼ਬਦ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ", ਜੋ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ

- ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਕ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਨਾਲੋਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।
    - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
- ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ
    - ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ। [ਪੈਰਾ 9] [1045--]
    - "ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
- 195 (1) (ਬੀ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਅਤੇ ਸਚਿਦਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਨੰਦ ਸਿੰਘ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੀਤੀ।ਭਾਵ, ਭਾਵੇਂ ਅਪਰਾਧ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਨਘੜਤ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.
- [ਪੈਰਾ 14] [1049--]
    - ਬੰਡੇਕਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।
- ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ। ਬਾਰ
    - ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਘੜਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ 1) ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ; 2) ਝੂਠਾ
- ਅਜਿਹੇ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
    - ਸਬੂਤ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗਲਤ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ. [ਪੈਰਾ 15] [1049--]
    - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਮਕਸਦ, ਇਸ ਦਾ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੱਠਜੋੜ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੂਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ

- ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
  ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਨਘੜਤ ਸਬੂਤ ਕਾਫ਼ੀ ਯਕੀਨਯੋਗ ਜਾਪਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਵਰਤ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੁਰਮ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ
- ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ

- ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਹੋਵੇਗੀ
  - ਏਜੰਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਹੈ.
  - ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।
  - ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ
- ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸੰਕੀਰਣ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ
  - 195 (1) (ਬੀ) (), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। [ਪਾਰਸ 16 ਅਤੇ 17] [1049--; 1050-; 1051--]

    - ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਕਰਤਾ
- ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਾਅ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
  - ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ। [ਪੈਰਾ 17.1] [1052--]

    - ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
- 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 340, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
  - ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਝੂਠ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹੋਇਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17.2] [1052--]

    - ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
      ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਅਤੇ ਉਡੀਕ ਕਰੋ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਣਾਵੇ। ਇਹ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਝੂਠ ਘੜਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- ਅਸਲ ੀ ਜੁਰਮ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਏ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ
    - ਲਿਖਤੀ ਦਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਅਵਿਹਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ
- ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
    - ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ. [ਪੈਰਾ 17.3] [1052--; 1053-]
- <u>ਕੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੜਾਅ", ਆਈਪੀਸੀ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ</u>
<u>ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ "ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ"?</u>
- ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੈ
    - ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਬਚ ਨਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਿਵਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੀ
- ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ
    - ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 200 ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗਾ
- ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
    - ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ। [ਪੈਰਾ 20.1] [1054--]
- 3.2 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਮਨਘੜਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਮਤਲਬ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਹੈ
- ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਇਕ ਧਿਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਖੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧੀ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣਾ

- 193, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਹੈ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
- ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਲਿਆ ਹੈ।
- ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ "ਪੜਾਅ" ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਅਤੇ

- ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
  - [ਪੈਰਾ 20.2] [1055--]
    - 3.3 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਥਾਰਟੀ / ਏਜੰਸੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ।
- ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
  - ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ / ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਫਰਜ਼ੀ ਬਿਆਨ ਦੁਹਰਾਇਆ
  - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਸਕਰੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਅਤੇ 193, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
  - ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। [ਪੈਰਾ 22.1][1057-ਜੀ-ਐਚ; 1058-ਏ]
    - 3.4 ਕੀ ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ
  - ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੋਵੇ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮਨਘੜਤ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਚ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ
  - ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੂਝਵਾਨ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 22.3] [1058--]

- 3.5 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ
    - ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਲਈ ਐਸਕਰੋ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ
- 24.01.2001 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
    - ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਬਚਾਅ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, 4.02.2002 ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਈ-ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 2 ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ,
- 2001. ਆਮ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਲਗਭਗ 80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਨਾ ਲੰਬਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਸ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ
    - ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ
- ਐਸਕ੍ਰੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗਲਤ ਸਥਿਤੀ
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ। ਦਰਅਸਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦਾਰਤਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ
- ਅਪਰਾਧ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 23][1058--; 1059--]
    - ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਮਾਰਵਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2005) 4 ਐਸਸੀਸੀ 370: [2005] 2 ਐਸਸੀਆਰ 708 –
    - ਇਸ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1998) 2 ਐਸਸੀਸੀ 493: [1998] 1 ਐਸਸੀਆਰ 492; ਪਟੇਲ
    - ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਏਆਈਆਰ 1971, ਐਸਸੀ 1935 - ਭਰੋਸੇਯੋਗ।
    - ਅਰਵਿੰਦਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ,
    - (1998) 6 ਐਸਸੀਸੀ 352: [1998] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1004; ਲਾਲਜੀ ਹਰਿਦਾਸ
- 5. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (1964) 6 ਐਸਸੀਆਰ 700; ਬਬੀਤਾ ਲੀਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, (2016) 9 ਐਸਸੀਸੀ 647: [2016] 7 ਐਸਸੀਆਰ 604; ਚੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ.
    - ਮਹਾਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1982) 1 ਐਸਸੀਸੀ 466 - ਵਿਲੱਖਣ.

- ਬੰਡੇਕਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ. ਪ੍ਰਸਾਦ
- ਵਾਸੁਦੇਵ ਕੇਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 2020 ਐਸਸੀ 4247; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, (2020) 12 ਐਸਸੀਸੀ 96: 2020

o ਜੇਟੀ 469; ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ,

- (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 533 : [1996] 3 ਐਸਸੀਆਰ 70; ਕੈਲਾਸ਼ ਮੰਗਲ
- 5. ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਰਾਹੀਂ,
- (2015) 15 ਐਸਸੀਸੀ 729 : [2015] 2 ਸਕੇਲ 615; ਨਰਿੰਦਰ
- ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2019) 3 ਐਸਸੀਸੀ 318: [2019] 2 ਐਸਸੀਆਰ 643; ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਪਣੇ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਰਾਹੀਂ, (1994) 1 ਐਸਸੀਸੀ
- 616 : [1993] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 915; ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ
- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1996) 4 ਐਸਸੀਸੀ 742: [1996] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 787
  - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

- <u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[2005] 2 SCR 708	ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਪੈਰਾ 3.3
[1998] 1 SCR 492	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 3.4
ਏਆਈਆਰ 1971 ਐਸਸੀ 1935	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 7
[1996] 3 SCR 70	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 8
[2019] 2 SCR 643	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 11
[1998] 3 SCR 1004	ਵਿਲੱਖਣ	ਪੈਰਾ 19
[1993] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 915	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 19
[1996] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 787	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 19
[1964] 6 SCR 700	ਵਿਲੱਖਣ	ਪੈਰਾ 21
[2016] 7 SCR 604	ਵਿਲੱਖਣ	ਪੈਰਾ 21.1
(1982) 1 ਐਸਸੀਸੀ 466	ਵਿਲੱਖਣ	ਪੈਰਾ 21.2

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2021 ਦੀ 305

- ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ 06.01.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। 2007 ਦਾ . 1089.

- ਨਾਲ
- 2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 306 ਅਤੇ 307
- ਬਾਸਵਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਟਿਲ, ਸਰ ਏਡੀਵੀ, ਅਮਿਤ ਆਨੰਦ ਤਿਵਾੜੀ, ਐਮਐਸ ਸ਼ਕੁਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੁਸ਼ਾਗਰਾ ਪਾਂਡੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇਵਯਾਨੀ ਗੁਪਤਾ, ਬੀ ਕਰੁਣਾਕਰਨ, ਅਨੂਪ

▪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਵਸਥੀ, ਐਸ. ਗੌਤਮਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏਐਸਜੀ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ

▪ ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

- ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?
- ਮੋਹਨ ਐਮ ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ, ਜੇ.

- 1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

- 2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ("ਹਾਈ ਕੋਰਟ") ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 2007 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲ ਏ ਨੰਬਰ 1089, 1090 ਅਤੇ 1091 ਵਿੱਚ 6.01.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ 2020 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਨੰਬਰ 5102 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇਗੀ

- ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ।
- ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਚੇਨਈ ਵਿਖੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਇਸਪਾਤ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ (ਦੱਖਣੀ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।
- 4.01.2001 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਾਵਲੀ, 1860 ("ਆਈਪੀਸੀ") ਦੀ ਧਾਰਾ 420, 467, 468 ਅਤੇ 471 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ("ਪੀਸੀ ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਡੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 13 (2) ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ
    - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ 24.01.2001 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਵਾਰੰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ ਕੋਰਟ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਗਹਿਣਿਆਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 79,65,900/- ਰੁਪਏ ("ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰੰਸੀ") ਦੀ ਰਕਮ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਜਾਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ 9.03.2001 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ
- ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਅਤੇ 13 (1) (ਈ) ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਕੇਸ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ।
    - ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਵੀ.ਐਸ.ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ (ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜੁੜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ।
- 2020 ਦਾ ਨੰਬਰ 6720) ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਮੁਰੂਗੇਸਨ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ)

- 2020 ਦੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.) ਨੰਬਰ 6327 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜੁੜੀ ਅਪੀਲ ਨੇ ਲਿਖਿਆ
4. 02.2002 ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ./ਏ.ਸੀ.ਯੂ.-2 ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰੰਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
- ਨੰਬਰ 1. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ
- ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਲਈ 24.01.2001 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ 80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਗਾਊਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ
- ਲਿਖਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਨੰਬਰ 2 ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ
- ਸਮਝੌਤੇ, ਉਸਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਕਰੰਸੀ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਕਾਪੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਸੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਛਾਪਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ।

  ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।
    - ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਟਾਈਪ ਕੀਤੀ 24.01.2001 ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਵਿੱਚ) ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ
- ਦਿਖਾਓ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ
  ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ 80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਐਡਵਾਂਸ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 20.01.2001 ਨੂੰ ਐਂਟਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 24.01.2001 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।
- ਉਸ ਸਮੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼।

- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ 24.01.2001 ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ 80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
  - 4.9.1998 ਤੋਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਮਰਕੇਨਟਾਈਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ
  - ਦੂਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਸਟੈਂਪ ਵਿਕਰੇਤਾ ਸ. ਮੋਹਨ ਕੁਮਾਰ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ 11.01.2001 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ 7.10.1992 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
  - ਉਸ ਨੂੰ 1998 ਤੋਂ 2001 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ।
  - 2-4 ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਝੂਠਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਬੀਆਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਵਧੀਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਚੇਨਈ ("ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ") ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2-4 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ।

- ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।
    - ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ,
- ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ 1973 ("ਸੀਆਰਪੀਸੀ") ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।
    - ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਮਾਰਵਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2005) 4 ਐਸਸੀਸੀ 370. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰੰਸੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ।
- ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਐਸਕਰੋ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ
    - ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3. ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ; ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਅਤੇ 193 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਡੇਢ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ
- ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੨੦ ਬੀ ਅਤੇ ੧੯੩ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ੧ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ।
    - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਤੇ 340 ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ
- ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਅਤੇ
    - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ
- ਗਾਰਡੀਅਨ ਲੈਗਿਸ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
    - ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਤੇ 340, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।
- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ(1998) 2 ਐਸਸੀਸੀ 493, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ (ਸੁਪਰਾ) ਜਿਸ ਨੇ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ, ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ
- ਫੈਸਲੇ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ

- ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਸਮਾਨ ਹੈ

ਪ

ਹਿਲਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਜਵਾਬ। ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ।

- ਅਾਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
- ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ,
- ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ।

- ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਸਵਾ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਟਿਲ, ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਆਨੰਦ ਤਿਵਾੜੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ ਕਰੁਣਾਕਰਨ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ
  - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਨੂੰ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (2) ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ (ਸੁਪਰਾ) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ
    ਬੰਡੇਕਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਾਸੁਦੇਵ ਕੇਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 2020 ਐਸਸੀ 4247 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ
  - ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।
  - ਇਹ ਉਦੋਂ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦਾ ਜੁਰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
  - ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

  - ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ
    - ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਲਡਿੰਗ
    - ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਬੰਡੇਕਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।
    - ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ.

- ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧੀਏ, ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 ਅਤੇ 340 ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

  - “195. ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਜਨਤਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ।

- (1) ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ-
    - (ਬੀ) (ਆਈ) ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (1860 ਦਾ 45) ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮ ਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 193 ਤੋਂ 196 (ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ), 199, 200, 205 ਤੋਂ 211 (ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ) ਅਤੇ 228, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ
    - () ਧਾਰਾ 463 ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦਾ, ਜਾਂ ਉਕਤ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 471, ਧਾਰਾ 475 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 476 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਦਾਲਤ, ਜਾਂ
    - () ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਾ, ਜਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ,
- ਜ਼ਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ () ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ () ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਜਾਂ
    - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ ਹੈ।

        - ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ, "ਅਦਾਲਤ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਸਿਵਲ, ਮਾਲ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ, ਸੂਬਾਈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
    - ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਨਿੱਜੀ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਜਾਂ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰੋਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਕੋ ਇਕ ਹੈ
- ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਜੋ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ
    - ਅਪਰਾਧ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਅੰਤਰ ਹੈ
- 195 (1) (ਬੀ) () ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ

- ਜੋ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ ਜੋ ਹੈ "ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ". ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਜਨਤਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
- ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਬਲਕਿ ਅਜਿਹੇ "ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਵੀ
- ਅੱਗੇ ਵਧਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਅਰਥ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਅੰਤਰ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਿਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ
- ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- ਧਾਰਾ 340, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ:

  - “340. ਧਾਰਾ 195 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।(1) ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ
  - ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ,
  - ਅਜਿਹੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ;

- ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਖੋਜ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੋ;
- ਇਸ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੋ;
- ਇਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੋ;
- ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲੈਣਾ, ਜਾਂ ਜੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ।

- ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, "ਅਦਾਲਤ" ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 195 ਵਿੱਚ ਹੈ।

  - ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, (2020) 12 ਐਸਸੀਸੀ 96 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
- ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 340 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ

- ਧਾਰਾ 195 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ
ਸ਼ਿਕਾਇਤ।
- - ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੯੨ ਅਤੇ ੧੯੩ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ "ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਚੈਪਟਰ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।
- "192. ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਤਾਬ ਜਾਂ ਰਿਕਾਰਡ, ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤ ਐਂਟਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਬਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ, ਝੂਠੀ ਐਂਟਰੀ ਜਾਂ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ
    - ਹਾਲਾਤ, ਗਲਤ ਐਂਟਰੀ ਜਾਂ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੀ ਗਲਤ ਰਾਏ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ,
- ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਘੜਨਾ" ਹਨ।
    - 193. ਝੂਠੇ ਸਬੂਤਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
- ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪੜਾਅ, ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
    - ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ...
    - ਵਿਆਖਿਆ 2: ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਜਾਂਚ, ਨਿਆਂਇਕ ਦਾ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਹੈ
- ਕਾਰਵਾਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
    - ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ।
    - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਝੂਠੀ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਐਸਕਰੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ।
- ਤਿੰਨ ਧਿਰਾਂ, ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰੰਸੀ ਕਿਵੇਂ ਆਈ

- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ/
ਇੱ
ਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰੰਸੀ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕਰੋ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਪੜਾਅ" ਧਾਰਾ 193 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਸੱਚਾਈ ਸੀ
- ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰੰਸੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ) ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 193, ਆਈਪੀਸੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
- ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ।

- ਇਸ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ
  - ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
  - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ? ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਉਪ-ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:

  - ਕੀ ਡੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ?

  - ਕੀ ਸ਼ਬਦ "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੜਾਅ"ਧਾਰਾ 193 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ " ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ "ਅੰਦਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
    ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ?

- <u>ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਆਮ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ</u>

- ਪੈਰਾ 6 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ,
  - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (2) ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।
  - ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (2), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਅਲੀ ਹਨ। ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 340 (1), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਸਿਰਫ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।
  - ਉਹਨਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ
  - ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਸਟਡੀਆ ਲੈਜੀਸ ਸੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ।
    ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ:

    - "5. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ
    - ਉਪਰੋਕਤ ਬਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਅਪਰਾਧ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ

- ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਾਰ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਘਟਨਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ.

- ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੰਕੀਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁਕਾਵਟ.
    - ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 "ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ" ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ" ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 195 ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
- ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ
    - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਖਤ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੀ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ (ਅਬਦੁਲ ਵਹੀਦ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਭਵਾਨੀ [ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1718: (1966) 3 ਐਸਸੀਆਰ 617)।
- 8. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ
    - ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਅਣਚਾਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ
- ਨਤੀਜੇ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਰੈਂਕ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੇ ਪੂਰੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜੇ
    - ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਨਤੀਜੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ...

- 10… ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ੩੪੦ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
- ਕੋਡ ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ" ਦਾ ਇੱਕ ਫੈਸਿਕੁਲਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ
- ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ.

ਭੀਮਾ ਰਜੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ 1039
[ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ, ਜੇ.]

- ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ
  ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 340 (1) ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੁਰਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ
    - ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅੰਦਰ ਸੀ ਕਸਟਡੀਆ ਲੇਗਿਸ.
- ਇਹ ਇਕ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸੋਚ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ
    - ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ.
- ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਕੇਸ [(1971) 2 ਐਸਸੀਸੀ 376 : 1971 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 548: ਏਆਈਆਰ
    - 1971 ਐਸਸੀ 1935] ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, [ਧਾਰਾ 195 (1) (ਸੀ)] ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
    - ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ...
    - ... ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਕੇਸ [(1971) 2 ਐਸਸੀਸੀ 376 : 1971 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 548 : ਏਆਈਆਰ 1971 ਐਸਸੀ 1935] ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ
    - ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
      ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਾਹੀਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੪੬੭ ਅਤੇ ੪੭੧ ਦੇ ਤਹਿਤ।
    - ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: (ਹੈੱਡਨੋਟ)
    - ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
    - ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ
      ਉਹ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗੱਠਜੋੜ ਹੈ
    - ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੈਨ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਂਚ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖਤ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
    - ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ।
- ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ

- ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
- ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਹੀ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੈ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰੋ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਾਲ,
    - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ, ਜੁਰਮ
    - ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ
- ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ,
    - ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ,

    ਅਤੇ
    - 3) ਪਹਿਲਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਤੇ
    - ਅਦਾਲਤ।
        - ਇਸ ਦਾ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ "ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗਠਜੋੜ" ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
- ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਬਣਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ।
- ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ੀ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਈ ਸੀ
- ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ।

- ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਧਾਰਾ 340, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਨਿ

ਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 192 ਅਤੇ 193 ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਧਾਰਾ 463 ਅਤੇ 471, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ)

- ਅਤੇ () ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਰੋਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ
- ਅਪਰਾਧ[ਸੋਧੋ] ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਚਿਦਾ
- ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (2) ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਓ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 533 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ।ਸੁਰਜੀਤ
- ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ
- 195 (1) (ਬੀ) () ਉਦੋਂ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ:

    - "10... ਇਹ ਧਾਰਾ ਡੀ 195 ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਹੋਵੇ
    - ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਭਾਉਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ "ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
    - ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਧਾਰਾ (ਬੀ) () ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ
    - ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨਤਾ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
      ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) (ਆਈ) ਅਤੇ (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 195 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ. ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਬੀ) () ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
    - ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ।

    - 11...ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਧਿਆਇ V ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ
    - ਕਿ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੁਰਮ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ

- ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਜੁਰਮ, ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
- 12. ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਪੁਰਾਣਾ ਕੋਡ") ਦੀ ਧਾਰਾ 195 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ...
    - 14. ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਬੈਂਚ । ਕੁਸ਼ਲ ਪਾਲ ਸਿੰਘ [ਏਆਈਆਰ 1931 ਸਾਰੇ 443 : 32 ਕ੍ਰਿ ਐਲਜੇ 1105 (ਐਸਬੀ)] ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ
- ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ।
    - ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ
- ਪਾਰਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਦੇ 30 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ
    - ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ () ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ
- ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 476 (ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ
    - ਜੋ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 340 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ) ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਵਾਜਬ ਬੁਨਿਆਦ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕਤਾ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮਝੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ (ਬੀ) (ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਧਾਰਾ () ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
- ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ
    - ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ । ਕੁਸ਼ਲ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: (ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਕੇਸ [(1971) 2 ਐਸਸੀਸੀ 376 : 1971 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 548], ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 376-77)

- () ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਅਤੇ ਏ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼
- (ਸੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 476 ਨਿੱਜੀ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਬੇਲੋੜੇ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ
- ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
- ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ
- ਜਨਤਕ ਨਿਆਂ ਜੋ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਇਕੋ ਇਕ ਧਿਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ. ਨਿੱਜੀ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸੀ ਪੀੜਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ...
- 18. ਦੂਜਾ ਕੇਸ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸ਼ੀਟ ਐਂਕਰ ਹੈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ v. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ. ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
  ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 420, 467, 468, 471 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ
- ਉਸ ਨੇ 26-7-1978 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਰਚਿਆ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਦੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।
- ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ 27-9-1983 ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 9-2-1984 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੋਪਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੈਨਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ।
- [(1983) 4 ਐਸਸੀਸੀ 240: 1983 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) 822] ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
  ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ. ਫਿਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸਨਮੁਖਸਿੰਘ v. . [1950 31: 51 651] ਅਤੇ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ v. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ [1987 654: 1988 () 136 : 1988 419] ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ
- ਧਾਰਾ 195 ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ
- ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
- ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਪੈਰਾ 10) ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ , ਬਲਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

- ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਹੀ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਸਮਝੌਤਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
- ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗੀ
ਚੰਗਾ.
- 33. ਉੱਪਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ
- ਕਿ ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ
- ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
- ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਭਾਵ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਸਟਡੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੀ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
- ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਪਰ
- ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੋਜ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।
- ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਤ ਬਿੰਦੂ ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਕਰਾਅ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਦੀ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਪਰ
- ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਅਤੇ 340, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੁੱਚੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਚਿਦਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ
- ਨੰਦ ਸਿੰਘ, ਅਰਥਾਤ, ਉਹ ਜੁਰਮ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਅਦਾਲਤ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਹੋਵੇ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
- ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ।
- ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (2) ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਅਪਰਾਧ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ
- ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਭੀਮਾ ਰਜੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ 1045
[ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ, ਜੇ.]

- ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਏ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
    - ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀ ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 192 (ਬੀ) ਅਤੇ 192 (ਸੀ) 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
- ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1898 ("1898 ਕੋਡ") ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਬੀ ਧਾਰਾ 192 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਤੇ (2) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ
- ਪਟੇਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਾਭਾਈ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 192 (ਬੀ) (ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ 'ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗੱਠਜੋੜ' ਵਾਲਾ ਹੈ।

- ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ "ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਦਰਾਮਦ
    - (). ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ.
- ਇਹ ਸਾਨੂੰ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਕ ਇਹ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ
    - ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਨਾਲੋਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
    - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।
- ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਬੰਡੇਕਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਮੁੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ । ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਡੈਬਿਟ ਨੋਟ ਅਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ
    - ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਐਫ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ
    - 340, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਸਬੰਧਤ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।
    - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ਜੀ 195 (1) (ਬੀ) (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:
        - "13. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ, ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ
        - ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

- ਕਾਰਵਾਈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਦੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਦੇ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਧਰੁਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, "ਯਿਨ" ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ
- "ਯਾਂਗ" ਪੀੜਤ ਦਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਰਾਹੀਂ ਧੋਬੀਘੜੀ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਵਾਓ
- ਸ਼ਿਕਾਇਤ। ਇਹ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਕੇਸ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
- ਬੇਤੁਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ.

- 10.1 ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 192 ਅਤੇ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਿਰਫ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਅਤੇ ਹੇਠ ◌ਾ◌ਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
- ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਇਸ ਲਈ, ਬੰਡੇਕਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਵੀਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

- "19. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਤੱਥ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 191 ਤੋਂ 193 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ)
- ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ
    - ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
- ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- 22. ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਉਲਟ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- ਧਾਰਾ 463, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 471, 475 ਜਾਂ 476 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ

- ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਾਵਲੀ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ। ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ "ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ, ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ,
- ਫਿਰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੈ, ਅਤੇ
- ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਜੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰਿਆ ਹੋਵੇ
- ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਉਹ ਅੰਤਰ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸ਼ੀਟ ਐਂਕਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ (ਸੁਪਰਾ)। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

- 10.2 ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਤਰਕ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ ਨੂੰ ਹਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

  - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਬੰਡੇਕਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਇਹ ਕੋਈ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ "ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰੋ " ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਾਲ। ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦਾ ਜੁਰਮ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਸਨ
  - ਕਾਰਵਾਈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਗਲਤ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ. ਇਸ ਲਈ ਇਹ
  - ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
  - ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

- ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਕੈਲਾਸ਼ ਮੰਗਲ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।
  - ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਰਾਹੀਂ, (2015) 15 ਐਸਸੀਸੀ 729 ਅਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਫ
  - ਹੋਰ, (2019) 3 ਐਸਸੀਸੀ 318, ਜੋ ਬੰਡੇਕਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਸਨ. ਕੈਲਾਸ਼ ਮੰਗਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ 'ਚ ਝੂਠਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ
  - ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 340 ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਅਤੇ 419 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

    - "10. ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਝੂਠਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੯੩ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ

- ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੁਰਮ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ ਦਾ ਕੇਸ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
    - (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
- ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਲਾਸ਼ ਮੰਗਲ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ "ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਵਾਜਬ ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਲੋੜ
ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ।
- ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਝੂਠਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਹਲਫਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਕੇਸ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
- ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ
    - ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਚਿਦਾਨੰਦ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ
- ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
    - ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਸਨ। ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਤੱਥ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਹੈ।
- ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਚਿਦਾ ਵੀ
- ਨੰਦ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਜਾਂ ਭੜਕਾਊ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ
- ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
    - ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ।
- ਇਸ ਲਈ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 6.1 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
- ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

- ਅਦਾਲਤ, ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਹੈ "ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਸੀ

ਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਰ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੈ?

- ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ "ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਨੂੰ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਭਾਈ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸਚਿਦਾ ਨੰਦ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ (ਸੁਪਰਾ)। ਭਾਵ, ਭਾਵੇਂ ਜੁਰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ
    - ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਨਘੜਤ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਸਦਾ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਬੰਡੇਕਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ), ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਅਪਰਾਧ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੇਠ ◌ਾ◌ਂ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ
    - ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਘੜਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
- ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ;
    - ਜਾਂ;
- ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
    - ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ,
        - ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗਲਤ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ।
- ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਘੜਦਾ ਹੈ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਦਾ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਅਸਿੱਧਾ ਹੈ
ਜੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਚਨਬੱਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੂਤ ਹੋਣਗੇ
    - ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ
    - ਜੇ ਮਨਘੜਤ ਸਬੂਤ ਕਾਫ਼ੀ ਯਕੀਨਯੋਗ ਜਾਪਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ
    - ਇਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਕਦੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ
    - ਜਾਂਚ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

- ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਇਹ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਹੈ।
- ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਰਾਏ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸੰਕੀਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
- 195 (1) (ਬੀ) (), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਵਿਹਾਰਕਤਾ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ:
    - “23… ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
- ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਾਭਦਾਇਕਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੱਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਨਾ ਤੋਲ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
    - ਜਾਅਲੀ ਜਾਂ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
- ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੱਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨਾ
    - ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਰੁਤਬੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
- ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇਗੀ
    - ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਧਾਰਾ (ਬੀ) () ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਉਪਾਅ ਰਹਿਤ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। <u>ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ</u>
- <u>ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਰਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ</u>।
    - 24. ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 340 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ
- ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
    - ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਧਾਰਾ ੩੪੧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਲੱਗਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 343 (2) ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
- ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰੋ ਜੇ ਇਹ ਉਸਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ

- ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ

ਇੱ
ਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉੱਠਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੇਸ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਅਪੀਲ ਫੋਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

- ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ
- ਧਾਰਾ 343 (2) ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫਲਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ
- ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ (ਬੀ) () 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

- 26. <u>ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ</u>
- <u>ਕੋਈ ਕੋਰਸ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਧਾਰਾ (ਬੀ) () ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ</u>
- <u>ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਤੁਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅੰਤ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ.</u>
- <u>ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਜਾਂ</u> ਅਵਿਹਾਰਕ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ..."

  - (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

- ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ

- ਨਿੱਜੀ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨ
- ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ
  ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਸੰਕੀਰਣ ਉਸਾਰੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
- ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) () 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ।

- 17.1 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਧਿਰ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
    - ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਜੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ
    - ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਲੁਕਾਉਣ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ
    - ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

- 17.2 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਰਗੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਬਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
    - ਪਹਿਲਾ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਝੂਠੀ/ਮਨਘੜਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਉਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ
- ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਜਾਂ ਜਾਅਲੀ। ਦੋਵਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਘੜਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਫਿਰ ਵੀ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ. ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 340 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੂਠੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤ ਉਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ,
- ਇਹ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਹੈ ਜੋ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ
    - ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹੋਇਆ ਹੈ।

- 17.3 ਜੇ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
- ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ, ਪਰਖ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸਮਝੋ
    - ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ
- ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਧੀਨ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ
    - ਧਾਰਾ 193, ਆਈਪੀਸੀ ਅਸਲ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਝੂਠ ਘੜਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਏ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
- ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ

- ਅਪਰਾਧ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਅਵਿਹਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ

ਅ

ਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ।

- ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਏ ਤੱਥਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ
    - ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਘੜਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
    ਪਰਖ, ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜਿੱਥੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਅਸਲ ਅਪਰਾਧੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।
    - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਨੁਕਸ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ
    - ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੱਕ, ਸਬੂਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।
    - ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਾ ਦੇਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
    ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਬੈਂਚਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਅਰਵਿੰਦਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਰਵਿੰਦਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਰਾਜ
ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ, (1998) 6 ਐਸਸੀਸੀ 352 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਤੋਂ.
    - ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਖੁਦ (ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਮੇਤ) ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਸੀ।
    - ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਕੇਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ
    - ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਤੇ
    - ਹਰਿਆਣਾ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ (ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਪਣੇ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1994) 1 ਐਸਸੀਸੀ 616] ਰਾਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਬੀਆਈ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
    - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਚਲਾਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।ਪੰਜਾਬ
    ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1996) 4 ਐਸਸੀਸੀ 742)]। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।
    - ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਅਤੇ 211 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ।
        - ਅਰਵਿੰਦਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ

- ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਵਾ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਅਤੇ 211 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ।
- ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਨਾ ਕਰੋ "ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
- ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ,
- ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਰਵਿੰਦਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ

- ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੂਹ.

- <u>ਕੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੜਾਅ" ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ" ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ?</u>

- 20. ਆਖਰੀ ਨੁਕਤਾ ਜ਼ਿਸ਼ੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜੋ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ
  - ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਹਿੱਸਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੜਾਅ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਉਦੋਂ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਾਂਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਹੈ
- ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2, ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗਾ।
  - ਧਾਰਾ 193, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਬਚ ਨਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਿਵਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ
- ਇਹ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜ਼ਿਸ਼ੂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
  - ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 200 ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕੇਸ।

ਭੀਮਾ ਰਜੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ 1055
[ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ, ਜੇ.]

- ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
  ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਦੌਰਾਨ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਸਟੇਜ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮਨਘੜਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ
  - ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਰਕਾਰੀ ਕੁਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
  - ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਖੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ।
  - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧੀ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
  - ਧਾਰਾ 193, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਹੈ ਸੀ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ
  - ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ "ਪੜਾਅ" ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖੁਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
  - ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

- ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ" ਅਤੇ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲਾਲਜੀ ਹਰਿਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ,
  - (1964) 6 ਐਸਸੀਆਰ 700, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਈ
  - ਇੰਡੀਅਨ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ 1898 ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 (4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।
  - ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ " ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ (ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਨਹੀਂ)
  - ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਬਹੁਮਤ (ਕੇ.ਸੀ. ਦਾਸਗੁਪਤਾ ਜੇ., ਅਸਹਿਮਤੀ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1922 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ" ਅਤੇ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ), 1898 ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ" ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹਨ।
  - ਇਸ ਲਈ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
  - ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ।
- ਬਬੀਤਾ ਲੀਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ(2016) 9 ਐਸਸੀਸੀ 647, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਤਹਿਤ ਝੂਠੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੇ।

- ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਲਾਈ ਗਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (4) ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਮਰੱਥ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਲਾਲਜੀ ਹਰਿਦਾਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ
- ਅਜਿਹੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਹਿਤ "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 193, ਸੀਆਰਪੀਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ
- ਧਾਰਾ 195, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ੧੯੬੧ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੯੬ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

- ਚੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ(1982) 1 ਐਸਸੀਸੀ 466, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਕਿ ਕੀ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193, 199 ਅਤੇ 201 ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੂਪੀ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ (ਲੇਟਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, ਲੇਟਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ) ਐਕਟ, 1972

- ਉਪਰੋਕਤ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ, 1972 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ
  - ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ 1898 ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 480 ਅਤੇ 482 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।

- ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1972 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, 1972 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 (2) ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ
- ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਗਲਤ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ
  - ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
- ਸਸਤੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰੋ
  - ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ" (ਚੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, (ਸੁਪਰਾ), ਪੈਰਾ 14)।

- ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ" ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਹੋਵੇਗਾ
- ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ" ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

- ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਧਾਰਾ 193, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅ
  ਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥ ਲਾਲਜੀ ਹਰਿਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ), ਜਾਮਨੀ ਬਬੀਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਚੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ), ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
- ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ 1) ਸ਼ਰੂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਹੁਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਝੂਠੇ ਬਿਆਨ, 2) ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 3) ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ "ਅਦਾਲਤ" ਹੋਣਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ
- ਕਿਸੇ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ।

- ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 24.01.2001 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰੰਸੀ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ
  ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 13 (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਈ), ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ 4.02.2002 ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ
  - ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰੰਸੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਸਕਰੋ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ
  - ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ
    ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ
  - 24.01.2001 ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ। 4.02.2002 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ
  - ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿੱਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੀ
  - ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਬਲਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰੰਸੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2
  - ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਗ਼ਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 10,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।
  - ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ੮੦ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰਾਡਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆ ਗਏ ਹੋਣਗੇ।
  - ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਥਾਰਟੀ / ਏਜੰਸੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਈ ਹੈ
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ।
    - ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟੀਚਾ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ / ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਅਲੀ ਐਸਕਰੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੁਹਰਾਈ
    - ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧ

- ਧਾਰਾ 120 ਬੀ ਅਤੇ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ।
    - ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਆਈ) "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ" ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਬੂਤ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
- ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੜਾਅ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੀ ਮਨਘੜਤ ਸਬੂਤ ਸਨ
    - ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਾ ਹੀ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ "ਅਦਾਲਤ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਲਾਲਜੀ ਹਰਿਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਚੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ
- ਕੇਸ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ
    - ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪੜਾਅ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
    - ਕੀ ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਬਾਅ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੈਰਾ 18 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮਨਘੜਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਚ ਗਈ ਹੈ
        - ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ 'ਤੇ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ
- ਇਸ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
    - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੂਝਵਾਨ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੈਰਾ 17.3 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਅਤੇ ਅਵਿਹਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ
- ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ।
- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੈਰਾ 6 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਸਾਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦਾ
- ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ
    - 24.01.2001 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਲਈ ਐਸਕਰੋ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ। ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕਥਿਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਬਚਾਅ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 4.02.2002 ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
- ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਰੰਸੀ ਬਾਰੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ

- ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਮਈ-ਜੂਨ, 2001 ਵਿੱਚ। ਇਹ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਅਸੰਭਵ ਹੈ

ਅ

ਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਲਗਭਗ 80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਦਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਨਾ ਲੰਬਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ

- ਇੱਕ ਵ੍ਹਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸ਼ਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲੁਕੁਰਤਾ / ਬ੍ਰੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਸਕਰੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਝੂਠੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ
- ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1। ਦਰਅਸਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ
- ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਵੱਡੀ ਮਿਹਨਤ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
- ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ।

  - <u>ਸਿੱਟੇ</u>

- ਪੈਰਾ 6 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

  - ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ), ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏਗੀ
    ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ, ਜੋ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
  - ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ,
  - ਇਸ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੁਰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
  - ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1) (ਬੀ) (ਆਈ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ।

  - ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
    - ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੱਟੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ, ਜੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਜਾਰੀ ਕਰੇ। ਜੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਬਾਕੀ ਹੈ,
    - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਜੀ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਗੇ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ATTESTED BY ME
Mrs. VAISHALI A. SRIMOHAN
M.Sc. LL.B.
ADVOCATE & NOTARY PUBLIC (Govt. of India)
Uran, Navi Mumbai
Regd. No. 10519
Parties are Responsible for
Contents of Document